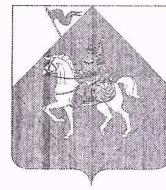

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ
Борискинского сельского
поселения Алькеевского
муниципального района

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Әлки муниципаль районы
Борис авыл жирлеге
СОВЕТЫ

Адрес: 422883, РТ, с. Борискино, ул.
Дружбы, 8
төл: 8 (84346) 76-239

Адресы: 422883, РТ, Борис авылы,
Дуслык ур., 8
факс: 8 (84346) 76-239

РЕШЕНИЕ

с.Борискино

КАРАР

2023 нче елның 13 декабре

75 N

"Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Борис авыл жирлеге 2018 елның 15 мартандагы тәзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 67 номерлы Борис авыл жирлеге Советы карарына үзгәрешләр керту хакында

2021 елның 11июньдәге "Россия Федерациясенде дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында" 170-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Борис авыл жирлеге советы КАРАР ИТТЕ:

1. Әлки муниципаль Борис авыл жирлеге Советының 2018 елның 15 мартандагы "Татарстан Республикасы Әлки муниципаль района Борис авыл жирлеген тәзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 67 номерлы карары белән расланган (24.08.2018 ел, 85 №, 30.07.2021 ел, 22 №, 09.03.2022 ел, 40 № яңа ред.) тубәндәгә үзгәрешләрне кертергә:

3 нче булекне «йорт хайваннарын һәм кошларын тоту» булеге белән 1 нче күшүмтә нигезендә тулыландырырга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль района Борис авыл жирлеге Уставы билгеләнгән тәртип нигезендә Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми сайтында һәм маңсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга.

3. . Әлеге карарның үтәлешен контролльдә тотуны Әлки муниципаль района Борис авыл жирлеге башлыгы урынбасарына йөкләргә.

Әлки муниципаль района
Борис авыл жирлеге башлыгы,
Совет Рәисе

Г.В.Самарина

Борис авыл жирлөгө
Советының 2023 елның 13
декабрендәге 75 номерлы
каарына күшүмтә

Йорт хайваннарын һөм кошларын тоту

1. Өлөгө бүлек кагыйдәләрендә кулланыла торган төп тәшенчәләр:

1) хайван хүжасы (алга таба - хүжасы) физик зат яисә хайван милек хокукуында яисә башка законлы нигездә ия булган юридик зат;

2) хүжасыз хайваннар белән эш иту эшчәнлөгө - хайваннары аулауны хүҗаларсыз, шул исәптән аларны транспортлауны һөм хайваннар өчен приютларга кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; хайваннар өчен приютларда хүҗаларсыз хайваннарны тоту 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән жаваплы эш иту турында һөм Россия Федераль закон актларына үзгәрешләр керту турында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 7 өлеши нигезендә хүжасыз хайваннар белән эш иту буенча эшчәнлек хүжасыз хайваннарны тоту, шул исәптән аларны транспортлауны һөм хайваннарны приютка кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; шулай ук хайваннар өчен приютка кергән хайваннарны хүҗаларын хүҗаларсыз тоту; булмаган хайваннарга яңа хүҗалар әзлөү; 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән жаваплы мәгамәлә иту һөм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 1 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән чарапар үткәргөннөн соң, терлекләрне, мотивацияләнмәгән агрессивлыklардан башка күрсәтмәгән хүҗаларсыз хайваннарны элеккеге яшәү урыннарына кире кайтару яисә хайваннар белән 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән жаваплы мәгамәлә иту һөм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 маддәсeneң 1 өлешенең 5 пункты нигезендә мәрәжәгөть иту; хайваннар өчен приютларда урнаштыру һөм аларда хайваннарны хүҗалары булмаган килеш тоту, алар мондый хайваннарны элекке яшәү ураннарына кайтара алмыйлар, мондый хайваннарны яңа хүҗаларга бирү яисә табигый үлем килгән мизгелгә кадәр; 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән жаваплы мәгамәлә иту һөм аларга үзгәрешләр керту хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 7 һөм 8 өлешләре нигезендә 2018 елның 27 декабрендәге «Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 498-ФЗ номерлы Федераль законы.

3) тоткынлыкта тотылган яки кулланыла торган қыргый хайваннар (алга таба - ирексез қыргый хайваннар), аларның яшәү тирәлегеннөн алынган (шул исәптән башка дәүләтләрдән Россия Федерациясе территориясөнө кертелгән) қыргый хайваннар, мондый хайваннарның токымнары (шул исәптән аларның гибридлары);

4) йорт хайваннары- хүжасы - физик зат, аның вакытлыча яки дайми күзәтүе астында һөм тоту урыны булмаган хайваннарны (хайваннарны исемлегенә кертелгән хайваннардан тыш), зоопарклар, зоосадлар, цирклар, зоотеатрлар, дельфинарийлар, океанариумнар булган хайваннары;

5) хайваннар белән рәхимсез мәгамәлә- хайваннарның үлеменә, жәрәхәтләнүенә яисә хайванның сәламәтлегенә башка зыян китерүгә (шул исәптән хайваннарны ачлыктан, сусаудан, кыйнаудан, башка гамәлләрдән жәфалауга), өлөгө Федераль законда, башка Федераль законнар һөм Россия Федерациясенең башка норматив хокукуй актларында билгеләнгән хайваннарны тоту тәләпләрен бозуга (шул исәптән хайван асраудан баш тартуына), китергән

яки китерергө мөмкін булған хайваннарның сәламәтлегенә зыян китерө торған хайваннар яисә сәламәтлеге өчен күркүніч хәлдә булған хайванга ярдәм итү мөмкинлелеге булған очракта, каршы килмәу;

6) хужасы булмаган хайван –хужасыс хайван яисә хужасы билгесез булған хайван;

7) хайваннарны мәдәни-тамаша максатларында файдалану хайваннарны мәдәният, ял һәм күңел ачу өлкәсендәге эшчәнлекне башкарғанда (шул исәптән зоопаркларда, зоосадларда, циркларда, зоотеатрларда, дельфинарийларда, океанариумнарда), хайваннар күргәзмәләрендә, спорт ярышларында, реклама житештерү процессында, кинематография әсәрләре ижат иткәндә, фото - һәм видеопродукция житештергәндә, телевидениедә, мәгърифәтчелек эшчәнлекендә, демонстрация максатларында (шул исәптән ваклап сату урыннарында, жәмәгать түктануы хезмәтлөре күрсәту урыннарында) файдалану;

8) хайванны тоту урыны -хужасы тарафыннан куллану торған бинасы, төзелеше, корылмасы, бина яисә хайван тәүлек дәвамында вакытының күп өлешен үз эченә алған территория;

9) хайваннар белән эш итү - хайваннарны тоту, алардан файдалану (куллану), хайваннар белән хужаларсыз эш итү һәм әлеге Федераль законда каралган башка эшчәнлекне , шулай ук хайваннарга карата башка аларның тормышына һәм сәламәтлегенә йогынты ясый торған гамәлләр қылу;

10) потенциаль күркүніч этләр- билгеле бер токымдагы этләр, аларның гибридлары һәм кеше тормышы һәм сәламәтлеге өчен потенциаль күркүніч тудырган һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган потенциаль күркүніч этләр исемлегенә көртөлгөн башка этләр;

11) хезмәт хайваннары - дәүләтнәң оборонасын һәм иминлекен тәэммин итү, жәмәгать тәртибен саклау һәм жәмәгать иминлекен тәэммин итү, хәрби, мәним дәүләт һәм махсус объектларны, халыкның тормыш эшчәнлекен тәэммин итүче объектларны, транспорт, коммуникацияләр һәм элемтә, энергетика объектлары һәм башка объектлар, шулай ук Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән башка максатларда;

12) шартлар булмаганда - хайваннарның ясалма төзелгөн яшәу шартлары, алар махсус жиһазланырылган урыннардан читтә аларның ирекле хәрәкәт итү мөмкинлекен юкка чыгара һәм алар вакытында хайваннарның тормышы кешегө бәйле.

1.2. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту:

1.2.1. Авыл хужалығы хайваннарның (бозаулар, сарыклар, кәжәләр, дунғызлар һәм башкалар) торак пунктynда яшәүчеләрнәң һәм кошларның эчтәлеге йорт янындагы кишәрлекләре булған шәхси торак йортлар территорияләрендә тоту рәхсәт ителә. Хайван хужасы аның биологик үзенчәлекләре нигезендә тотарга, аны караучысызыз, ризыксыз һәм сусыз калдырымаска, қыйнамаска һәм хайван авырган очракта ветеринария ярдәменә мөрәжәгать итәргә тиеш. Тире һәм хайван итен файдалану максаты белән мәчеләр һәм этләр үрчетү тыела.

Йорт хайваннарын тоту урыннары, йорт хайваннарының шәхси ихтыяжларын исәпкә алып, шул исәптән урын, температура, яктырту, вентиляция дә төзекләндереләргә тиеш.

1.2.2. Күрше йорт участогы чигенә кадәр санитар-көнкүреш шартлары буенча йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен төзелештән 4 метрдан ким булмаска тиеш;

1.2.3. Йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен корылмаларны бары тик бер - ике фатирлы йортларга гына күшүп, аларны торак бүлмәләрдән кимендә өч ярдәмчे бина белән изоляцияләу рәхсәт ителә; шул ук вакытта йорт хайваннары

hәм кошлары өчен биналар йортның ишегеннән 7 метрдан да якынрак булмаган тышкы ишеге булырга тиеш;

1.2.4. Шәһәр яны зonasында az катлы тәзелеш территорияләрендә күпфатирлы йортларда яшәүчеләр өчен йорт хайваннары hәм кошлары өчен хужалық корылмалары торак берәмлекләрдән читтә бүленергә мәмкин;

1.2.5. Жир кишәрлекендә йорт хайванын карап totканда, аның өчен әлеге Кагыйдәләрнәң 4.2.1 пунктывнда икенче абзацында билгеләнгән таләпләргә жавап бирә торган, аны тоту өчен жайлыштырылган бина тәзелергә тиеш.

1.2.6. Барлық продуктив хайваннар (эрә мөгезле терлек, кәжә, сарық, дунғыз, куян, ат) гражданнарның яшәү урыны буенча ветеринария учреждениеләрендә – хайваннар хужалары мәжбүри теркәлергә hәм ел саен яңадан теркәлергә тиеш;

1.2.8. Йорт хайваннарын чыгару жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торган кәту урыннарында, хужасы күзәтүендә яисә аның кушуы буенча башка зат күзәтүдән рәхсәт ителе;

4.2.9. Йорт хайваннарын йөрту 7.00 сәгатьтән 22.00 сәгатькә кадәр рәхсәт ителе. Башка вакытта чыккан очракта, хужалар урамнарда hәм йорт ишегалларында тыңлыкны тәэммин итү чараплар күрергә тиеш;

1.2.11. Тыелган:

- хайваннарны балалар мәйданчыкларына, мәктәп территорияләренә, балалар бакчаларына, ашханәләргә, поликлиникаларга, азық-төлек кибетләренә кертөргө;

- авыл пляжларында йорт хайваннарын күткүй йөрту hәм аларны сулыкларда коендиру;

- хайваннарны учреждениеләргә, тыелган язулар булганда кертөргө; торак пунктлар территориясендә хайваннарны hәм кошларны озата бармычча чыгарырга;

- исөрек хәлдәге шулай ук ундүрт яшькә житмәгән затларга хайваннарны урамда йөртмәскә.

1.2.12. Хужалар йорт хайваннарын hәм кошларын ишегалларында, тротуарларда, урамнарда, паркларда, газоннарда, балалар мәйданчыкларында, скверларда, мәйданнарда, шулай ук торак йортларның подъездларыдан пычратуга юл куймаска тиеш. Этләр, мәчеләр hәм башка вак хайваннар чыккан очракта, хужаның үзе белән йорт хайваннарының чүп контейнерларына чыгарылырга тиеш табигый тизәкләрән тулысынча жыештыруны тәэммин итә торган булырга тиеш;

1.2.13. Этне тезгеннән бары тик йөрү урыннарында гына төшерергә мәмкин. Махсус билгеләнгән мәйданчыклар булмаганда, жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торган буш урыннарда, калкулыкларда hәм башка урыннарда йөрөргә рәхсәт ителе.

1.2.14. Этләрне дрессировкалау бары тик яхши кәртәләнгән мәйданчыкларда яки авыл жирлеге территориясендә генә үткәрелергә мәмкин.

1.2.15. Торак пункт территориясендә йорт хайваннарын hәм кошларын көтүлек тыела. Йорт хайваннары юлларда тәүлекнәң якты вакытында гына күткүй чыгарырга кирәк, шул ук вакытта аларны юлның уң ягына мәмкин кадәр якынрак юнәлтергә кирәк. Йорт хайваннарын туфрак юллар буенча күткүй йөрү мәмкинләгә булганда, асфальт түшәлгән юлларыннан hәм сукмаңлардан алып баруы тыела;

1.2.16. Умарталарны тоту урыннары (алга таба умарталар) тубәндәгә єраклыкларга урнаштырылырга тиеш:

а) бакыр әшкәрту предприятиеләреннән, кондитер һәм (яисә) химия продукциясе житештерү предприятиеләреннән, аэродромнардан, хәрби полигоннардан, тимер юлларны аерып чыгару полосасы чикләре, 110 кВ көчәнешле электр тапшыру линияләреннән, медицина оешмалары, мәдәният оешмалары, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешмалары, балалар ялы оешмалары һәм аларны сәламәтләндөрү оешмалары, балалар өчен социаль хезмәтләр, социаль тернәккәндөрүгө мохтаҗ балигъ булмаганнар өчен маңсуслаштырылган учреждениеләр житештерү буенча 100 метрдан да ким булмаска;

б) торак пунктларда яки гражданнар үз ихтыяжлары өчен бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясен (алга таба - бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясе) урнашкан күрше жир кишәрлекләре чикләреннән 3 метрдан да ким булса, очучыларны өлөгө кишәрлекләр чикләреннән капма-каршы якка юнәлтеп яисә, күрше жир кишәрлекләреннән умартачыктар аерылып чыгу белән кимендә 2 метрдан да ким булмаган биеклектәге тоташ койма белән аеру шарты белән, очучылар ара һәм юнәлеше буенча чикләүләрсез;

в) башка төрдәге хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, тотылган биналардан кимендә 3 метр күләмдә, очучыларны бу биналардан капма-каршы якка юнәлткән яисә, умарталыкларның башка төрдәге хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, билгеле биналардан 2 метрдан да ким булмаган биеклектәге тоташ койма белән аеру шарты белән очучыларның ара һәм юнәлеше чикләүләрсез. Күрсәтелгән таләп торак пунктлар яки бакчачылык яисә яшелчәчелек территорияләречикләреннән тыш урнашкан (хужалыкларда тотылган хайваннардан тыш) башка төрдәге хайваннар булган биналарга кагыла.

1.2.17. Торак бинада йорт хайванын караган очракта, аның хужасы өлөгө торак бинада яшәүче гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария кагыйдәләрен, шулай ук торак биналардан файдалану кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

1.2.18. Берничә гайлә яши торган торак бинада йорт хайваннарын тоту барытк курсәтелгән гайләләрнең балигъ булган барлык әтъязаларының язма ризалыгы белән генә рөхсәт ителә. Күпфатирлы йортта тоту өчен потенциаль куркыныч токымлы этне тоту йичен шулай ук этне потенциаль куркыныч токымлы планлаштырылган торак бина белән бер подъездда урнашкан торак биналарда яшәүче балигъ булган күпчелек гражданнарның язма ризалыгын алу таләп ителә. Өлөгө өлештә курсәтелгән таләпләр йомышчы этләрнең торак ураннарында тоту очракларына кагылмый.

1.2.19. Жир кишәрлекендә тотылған эт бәйләнештә яисә тирә-юнъдәгеләрнең иминлекен тәэммин иту өчен вольерда булырга тиеш. Әгәр жир участогы этнең үзүзәннән чыгуына юл куймаган ысул белән әйләндереп алынган булса, этне жир кишәрлекендә бәйләмичә һәм вольердан тыш тоту рөхсәт ителә. Жир кишәрлеке территориясенә кергәндә этнең жир кишәрлекендә булуды түрүнда кисәту язу куелырга тиеш.

4.2.20. 2019 елның 27 декабрәндәге «Татарстан Республикасында хайваннар белән эш иту өлкәсендә аерым мәсьәләләрне жайга салу турында» 120-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында 1.2.18 пунктындагы таләпләре теркәлгән күпфатирлы йорт этләрнең торак урыннарда тору очракларына кагылмый.

1.3. Йорт хайваннары һәм кош-корт хужалары тубәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1.3.1. Хайваннарың авыруларын кисәтүне һәм ветеринария-санитария мәнәсәбәтләрендә иминлекне тәэммин итә торган хужалык һәм ветеринария чараларын хайваннар килеп чыккан продукцияне кисәтүне, әйләнә-тирә мохитне терлекчелек калдыклары белән пычратуга юл куймауны тәэммин итә, шулай ук ел

саен үткөрелә торған қабат теркәлү чорында мәжбүри дәвалау-профилактика үткөрелә; 1.3.2. Хайваннарың кайда булуын, аларның авыл территорияләрендә булупарына юл күймөчө, дайими тикшереп торуны гамәлгә ашырырга;

1.3.3. Хайваннар авырганда һәм аларның үлеме очрагында, шулай ук гадәти булмаган үз-үзләрен тотышлары вакытында кичекмәстән ветеринария учреждениеләре белгечләренә хәбәр итәргә. Алар килгәнчө, авыруда шикләнелгән хайваннарны изоляцияләргө;

1.3.4. Хайваннарны ветеринария белгечләре таләпләре буенча тикшерү, диагностик тикшеренүләр, саклагыч прививкалар һәм дәвалау-профилактик эшкәрту өчен бирергә;

1.3.5. Үлгөн терлекне махсус билгеләнгән урыннарда махсуслаштырылган оешма белән күмәргә.

1.3.6. Үз территориясендә сакчы этләре булган оешмалар тубәндәгеләргә бурычлы:

- этләрне гомуми нигезләрдә теркәү;
- этләрне нык бәйлән килеш тоту;
- хайваннарга килучеләрдән файдалану мәмкинлеген юкка чыгарырга;
- территориягә көргәндә кисәтүче язу булган очракта, этләрне ялгаудан эшне туктатканнан соң яисә гомуми куллану территориясеннән читтә кәртәләнгән территориядә, генә яхшы әйләндереп алынган территориядә генә жибәрергә.

1.4. Жаваплылык:

1.4.1. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозмаска тиеш;

1.4.2. Йорт хайваннарын урамда калдырганда, терлек хужалары яшел үсентеләр бозудан һәм терлек тотуга тотылған чыгымнары каплый;

1.4.3. Йорт кәҗәләре бары тик капка тәбәндәге территориясендәге утарларда яисә көтүлекә хужалар күзәтүендә астында гына тотыла;

1.4.4. Йорт хайваннары һәм кошлары китергән зыян өчен жаваплыкны аларның хужалары гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә алып барапар; өлеге Кагыйдәләрне бозган өчен хайван хужалары административ хокук бузулар турындағы законнарда билгеләнгән тәртиптә жаваплы булаар;

1.4.5. Хайваннар белән рәхимсез мәгамәлә қылу рәхсәт ителми:

- сәламәт хайваннарны алга таба карап тоту мәмкин булмаганга, аларны үтереп ташлау тыела;

- хайваннар белән рәхимсез мәгамәләдә яисә урамга ташланган хайван өчен гаепле зат административ жаваплылык йөртә, ә РФ Жинаять кодексында каралган очракларда- жинаять жаваплылығы.

4.4.6. Хужасы йорт хайваннынан баш тартканда, хужа хайванның киләчәк язмышын хәл итәргә тиеш: сатарга, бүләк итәргә, ветеринария хезмәте аша чыгарырга һ. б.

1.5. 1.5. Карапчысыз хайваннарны тоту:

1.5.1. Һәрбер хайван хужаның милке булып тора һәм, һәр милек кебек ук, закон белән саклана;

1.5.2. Терлек хужалыктан суд карапы буенча тартып алырга мәмкин.

1.5.3. Жәмәгать урыннарында озатып йөрүче затлардан башка хайваннар, кибетләр, даруханәләр, көнкүреш хезмәт күрсәту предприятиеләре, поликлиникалар һәм башка урыннарда калдырылған этләрдән тыш, тотылышын тиеш.

1.5.4. Күзәтчелексез хайваннарың аулау мондый хайваннарны ачыклаган махсуслаштырылған предприятие яисә жирле үзидарә органнары белән төзелгән шартнамә буенча башка азат тарафыннан житештереләргә мәмкин;

1.5.5. Күзәтчесез хайваннары аулау шартлары жирле үзидарә органнары (заказчи) һәм хайваннары алудыны башкаручы зат (подрядчы) асында шартнамә нигезендә регламентташтырыла;

1.5.6. Хайваннары аулауганда гуманлылык нормаларын үтәргө кирәк;

1.5.7. Күзәтчелексез хайванны аулауны башкарған зат аны тоту өчен шартлар булмаса, хайван моның өчен кирәклө шартлары булған һәм күзәтчесез хайваннары тоту өчен жирле үзидарә органнары белән шартнамә төзегән махсуслаштырылған оешма тотуга тапшырырга тиеш. Тоткарланган хайван махсус журналда теркәлә;

1.5.8. Төрлөк вакытлыча тоту пунктында тотыла һәм хужага, хужага аның гаризасы буенча, хужага хужасыз хайванны аулауга һәм хужасыз хайваннары асрау буенча махсуслаштырылған оешма хезмәтләренә чагымнарын түләгәннәнсоң кайта. Хайваннар хужалары кирәклө очрактарда күрсәтелгән ветеринария ярдәме өчен терлекләрне аулау, транспортировкалау, карау, ашату чыгымнарын каплыйлар;

1.5.9. Әгәр дә күзәтчелексез калған йорт хайваннарын аулаудан соң алты ай эчендә аларның хужалары табылмаса яисә аларга үз хокукларын белдермәсә, хайваннарың асрауда һәм файдалануда булған зат аларга милек хокукуы ала;

Бу затның үз милкенә көргөн хайваннары алуудан баш тартканда, алар муниципаль милеккә көрә һәм кызыксынучы затларга сатыла яисә тиешле документлар төзеп, ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә юкка чыгарылырга һәм утильләштерелергө тиеш;

1.5.10. Тотылған күзәтчесез хайваннары тотуга һәм файдалануга тапшырылған зат аларны тиешенчә дәрәҗәдә тóтарга һәм, гаепле булуы исбатланган очракта, аларның үлеме өчен гамәлдәге законнар нигезендә җавап берергө тиеш;

1.5.11. Ташланган күзәтчесез хайванны тоту түлөүле нигездә башкарыла. Әлеге эчтәлекне гамәлгә ашыручи затка чыгымнарын каплау хайванны тапшырганда расланган калькуляция нигезендә милекче тарафыннан башкарыла. Калькуляция жирле үзидарә органнарының норматив-хокукий акты белән раслана;

1.5.12. Катлаулы рәвештә тыела:

- хайваннары фатирлардан һәм хосусый йорт биләмәләре территориясеннән тиешле суд каарыннан башка тартып алырга;
- этләрне кибетләрдә, даруханәләрдә, коммуналь хезмәт күрсәту предпrijatielәрендә бәйдән тәшерергә.;
- приманкаларны һәм отлауның башка чараларын ветеринария органнары тақъдименнән башка файдалану;

1.5.13. Хайваннары милекчегә тапшыру аның гаризасы нигезендә, моның өчен житәрлек нигезләр булганды гамәлгә ашырыла. Бу очракта хайван хужасының паспорты, шаһит күрсәтмәләре, ветеринария табибы белешмәсе h. б. нигез булырга мөмкин.

1.6. Йорт хайваннары хужаларының жәмәгать тәртибен үтәвен, әлеге Кагыйдәләрне үтөү буенча контролъне жирле үзидарә органнары, торак эксплуатация органнары, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария күзәтчелеге учреждениеләре, эчке эшләр органнары, шулай ук әлеге максатлар өчен булдырылған хезмәтләр һәм гамәлдәге законнар нигезендә башка затлар гамәлгә ашыра.